[2018]13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 428

ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਲਿਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2017 ਦਾ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 1394-1395)

ਵਿੱਚ

(2005 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 8398-8399)

26 ਸਤੰਬਰ, 2018

[ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ, ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰ ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ:

ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ- ਦੀ ਸੰਭਾਲਯੋਗਤਾ- ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 17.05.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ- ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ 17.05.2018 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਪੂਰੇ ਤੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ- ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ: ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ- 17.05.2018 ਦੇ ਨਿਆਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ 17.05.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀ।

ਬਹੁ-ਰਾਜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ 'ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ' ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਘਾਟਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। 'ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ' ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ ਨੇ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ 'WPL' ਨੇ 504 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਕੋਈ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ WPL ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੂਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਆਜ @ 6% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਮੁਨਾਫੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਐਂਡ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ (CAG) ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਡੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ।

XXXXXX

ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਲਿਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ 429

ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੂੰ WPL ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। CAG ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। WPL ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ। WPL ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 17.5.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ WPL ਪੂਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਆਜ @ 6% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਏ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੇ WPL ਨੂੰ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। WPL ਦੁਆਰਾ

ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 17.5.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਅਰਜ਼ੀ (IA) ਦਾਇਰ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 17.5.2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 17.5.2018 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ (CAG ਅਤੇ UOI) ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਤੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2018 ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 1207-1208 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ 2018 ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 1207-1208 ਵਿੱਚ IA ਨੰਬਰ 125885 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 1. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। WPL ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ CAG ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਸਦੀਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਤੇ CAG ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼

ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਭਿੰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੇ ਤੱਥ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕੇ। [ਪੈਰਾ 19] [441-B-D]

XXXXXX

2. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ WPL ਨੂੰ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, CAG, ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਅਤੇ WPL ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ WPL 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪੂਰੇ ਤੱਥ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਅਤੇ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ। ਇਸ ਲਈ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20 ਅਤੇ 21] [441-E-H; 442-A-B]

3. ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, WPL ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ WPL ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ IA ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 22] [442-B-C]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2005 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 8398-8399 ਵਿੱਚ 2017 ਦਾ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 1394-1395

2017 ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 1665-1666 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 17.05.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2005 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 8398-8399 ਅਤੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 1207-1208 ਵਿੱਚ 2018 ਦੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 866-867 ਦੇ ਨਾਲ 2005 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 8398-8399 ਵਿੱਚ 2018 ਦੇ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 1862-1863 ਦੇ ਨਾਲ 2005 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 8398-8399 ਵਿੱਚ 2018 ਦੇ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 677-678

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਬੈਨਰਜੀ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ, ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਸੁਨੀਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.ਪੀ. ਕਾਮਾ, ਹਰੀਨ ਪੀ ਰਾਵਲ, ਸਾਜਨ ਪੂਵਿਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬੀਜੂ ਮੱਟਮ, ਹੇਮੰਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੋਰਿਆ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦਿਵਿਆ ਰਾਏ, ਸੁਮਿਤ ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਮੇਧਾ ਸਿੰਧੂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਹਿਕਾ ਭਨੋਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰੂਚੀ ਕੁਮਾਰ, ਮਯਾਨ ਪ੍ਰਸਾਦ, , ਪੇਸ਼ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਮੈਸਰਜ਼ ਪਾਰੇਖ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਆਰ.ਕੇ. ਕਪੂਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਖਾ ਗਿਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਿਸ ਖਿਆਲੀ, ਰਜਤ ਕਪੂਰ, ਅਨੀਸ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ, ਆਰ ਪੀ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਉਪਾਸਨਾ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਧਰੁਵ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਵਿਜੇ ਕੇ ਜੈਨ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਰਮਨ ਸਿੰਘ, ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ, ਆਰ ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਖਾ ਪਾਂਡੇ, ਨਚਿਕੇਤਾ ਜੋਸ਼ੀ, ਗੋਪਾਲ ਐਸ ਨਾਰਾਇਣ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਰਤੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਿਧਾਰਥ ਸਿੰਨਾ, ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨਿਲ ਕਟਿਆਰ, ਐਸ ਵਸੀਮ ਏ. ਕਾਦਰੀ, ਜੁਬੈਰ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ, ਜ਼ੈਦ ਅਲੀ, ਤਮੀਮ ਕਾਦਰੀ, ਸਈਦ ਕਾਦਰੀ, ਐਲ.ਆਰ. ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿਯਦਰਸ਼ੀ ਬੈਨਰਜੀ, ਪ੍ਰਤਿਭਾਨੂ ਸਿੰਘ, ਅਨੀਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਨੀਰਜ ਸ਼ੇਖਰ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਡਾਕਟਰ ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.

1. ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਇੱਕ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਸਕੀਮ ਰਾਹੀਂ ਬਹੁ-ਰਾਜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ। ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਕਾਰਨ ਭਾਰੀ ਘਾਟਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀਆਂ

ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੁਆਰਾ 5 ਜੁਲਾਈ 2002 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਆਈ। ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ("WPL") ਨੂੰ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 26 ਫਰਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। WPL ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੋਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਲਈ ਲਗਾਏਗਾ। ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, WPL ਨੇ 504 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 102 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ, 276 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ 126 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

XXXXXX

2. ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸੀ। 7 ਮਈ 2008 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੇ ਸੰਘਾਂ ਨੇ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ ਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ 2007 ਤੱਕ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਬਕਾਇਆ 54.31 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸੀ। 14 ਜੁਲਾਈ 2009 ਨੂੰ WPL ਨੇ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

3. 13 ਅਗਸਤ 2010 ਦੇ ਅਗਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"(ii) ਸਾਡੇ 7 ਮਈ 2008 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 54.31 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜੋ ਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ, 2007 ਤੱਕ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ 55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ 55 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਵਿਚੋਂ 20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਅੱਜ ਤੋਂ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰੇਕ ਸੰਘ ਦੇ ਇਕ ਸੰਘ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵੀ ਉਕਤ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਰਸੀਦ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਗੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ 54.31 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(iii) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਹੋਵੇ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅੱਠ ਹਫਤਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਕੀ ਰਕਮ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ 31 ਦਸੰਬਰ, 2007 ਤੱਕ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

4. ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ WPL ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 2009 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਤੰਬਰ 2015 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ IA ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ WPL ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ

ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਹੁ-ਰਾਜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ, 2002 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

XXXXXX

ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਲਿਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
[ਡਾਕਟਕ ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.] 433

5. 29 ਮਾਰਚ 2016 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਕਿ WPL ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੰਭੀਰ ਯਤਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਸਨ:

"ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ 2009 ਤੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੜੀਵਾਰ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਝਾਅ ਮੰਗੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

WPL ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧੀਨ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 29 ਮਾਰਚ 2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ WPL ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੁੱਚੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਾਲਾਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ

ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਟੌਤੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ("CAG") ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਡੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਆਡੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ ਦੀ CAG ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਫੰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, WPL ਨੂੰ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸਨ:

"ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ 6٪ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ 9٪ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ), ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਇਮ ਸੀ।

ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ 14.84 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ) ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ 8.07 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ (ਇਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ) ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਖੇਤਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਸੰਗਠਨ, ਵਜ਼ੀਰਪੁਰ, ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ

ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਪਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮੂਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

XXXXXX

6. 29 ਮਾਰਚ 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ CAG ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ:

"ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ (ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ) ਰਿਫੰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਐਂਡ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਆਡੀਟਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ, ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਗਏ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਆਡੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੰਪਟਰੋਲਰ ਐਂਡ ਆਡੀਟਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਡੀਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

7. WPL ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ 14.84 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਤਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਸੰਗਠਨ (EPFO), ਦਿੱਲੀ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ 8.07 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ (ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ) ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ WPL ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੂਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਪਸ

ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੂੰ WPL ਦੀ ਪੂਰੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ CAG ਨੇ 1 ਸਤੰਬਰ 2017 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ WPL ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ।

9. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 21 ਨਵੰਬਰ 2016 ਅਤੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ 2017 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੂੰ WPL ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ WPL ਨੂੰ ਰਕਮ ਵੰਡਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

XXXXXX

ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਲਿਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
[ਡਾਕਟਕ ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.] 345

10. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ WPL ਦੁਆਰਾ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਮੂਲ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ CAG ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਤਾਂ CAG ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ WPL ਦੇ ਦੋ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ 17 ਮਈ 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ WPL ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ 'ਤੇ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ WPL ਨੇ ਪੂਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ 17 ਮਈ 2018 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੇ 18 ਮਈ 2018 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ WPL ਨੂੰ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ 20 ਮਈ 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੂੰ WPL ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਆਂਧਰਾ ਬੈਂਕ, ਕਨਾਟ ਪਲੇਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬ੍ਰਾਂਚ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 15 ਮਈ 2018 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਏ.ਕੇ. ਮਿਸ਼ਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਚੈੱਕ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੇ 21 ਮਈ 2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ WPL ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 18 ਮਈ 2018 ਨੂੰ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 20 ਮਈ 2017 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

11. WPL ਵੱਲੋਂ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1207-1208 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਪੂਰੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਹੈ। WPL ਨੇ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਕੇ 102.82 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

12. WPL ਨੇ 20 ਮਈ 2018 ਅਤੇ 21 ਮਈ 2018 ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

13. ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ WPL ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ IA ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 17 ਮਈ 2018 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ CAG ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ।

XXXXXX

ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ CAG ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਰਗੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੱਚੇ ਤੱਥ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਕੱਲੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੂੰ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਇਕ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 17 ਮਈ 2018 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ CAG ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ।

14. ਅਸੀਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਏ.ਕੇ. ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ WPL ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਕਢਵਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

“32. ... ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੇ 01.05.2018 ਨੂੰ ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ 02.05.2018 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਤੱਥ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

42. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 09.07.2018 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਨੇ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਸੱਜਣ ਪੋਵਈਆ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਅਜੇ ਵੀ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ [ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ] ਉਸਦੀ (ਸਾਬਕਾ O.L.) ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਚੈੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ 01.05.2018 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਤੱਥ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਸਕੇ।

XXXXXX

ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਲਿਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
[ਡਾਕਟਕ ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.] 437

15. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਾਂਡਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 866-867 ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਮਾਨ ਲਈ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ 2017 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਤੇ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਰਾਹੀਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 10 ਮਈ 2013 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਸੀ।

16. ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਤਿੰਨ ਐਮ.ਏ. ਹਨ ਜੋ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ। ਮਿਸ਼ਰਾ ਵੱਲੋਂ 2018 ਦਾ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 677-678 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਸੰਗਠਨ ਵੱਲੋਂ 25 ਜੁਲਾਈ 2016 ਅਤੇ 4 ਅਕਤੂਬਰ 2016 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਫੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੇ ਗਏ 27,83,01,725 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ, 1952 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਬੀਮਾ ਫੰਡ ਯੋਗਦਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਖਰਚੇ; ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ।

ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 1862-1863 ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ 240 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੀਜੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 2017 ਦਾ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 1394-1395 ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 29 ਮਾਰਚ 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ WPL ਨੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਸ ਨੇ ਮਲਟੀ ਸਟੇਟ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ 2002 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸ਼ੇਅਰਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

XXXXXX

17. ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2009-10 ਤੋਂ 2015-16 ਲਈ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 29 ਮਾਰਚ 2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ CAG, SPMG ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਡੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। WPL ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ SPMG ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ 1 ਸਤੰਬਰ 2017 ਦੀ CAG ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਹਰੀਨ ਪੀ ਰਾਵਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 44 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ CAG ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਵਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ CAG ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ WPL ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸੀ। WPL ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਬਾਰੇ CAG ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਅੰਸ਼ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ:

"ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2009-10

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਮੈਸਰਜ਼ SPMG & ਕੰਪਨੀ, ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਰਿਪੋਰਟ	CAG ਆਡਿਟ ਮਿਆਦ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ
	ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ: 1. ਰਾਈਟਰਜ਼ ਐਂਡ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2009-10 ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਵਜੋਂ	

3.	ਪੁਨਰਸੁਰਜੀਤੀ ਲਈ 102 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਅਰ ਕੈਪੀਟਲ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ। 31.03.2010 ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 28 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਫਿਕਸਡ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਜੋ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 73 ਸਟੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੰਜੇ ਗਾਂਧੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਸਟੋਰ ਜਨਵਰੀ 2010 ਵਿਚ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31.03.2010 ਤੱਕ ਉਸ ਸਟੋਰ ਦੀ ਕੁੱਲ ਵਿਕਰੀ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਲਗਭਗ) ਸੀ।	ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ
9.	7. ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ 67,92,216 ਰੁਪਏ (ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2009-10 ਲਈ ਅਨੁਬੰਧ 3) ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਕੋਟੇਸ਼ਨ / ਟੈਂਡਰ / ਵਰਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁੜੇ ਚਲਾਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਚਿਤ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਵਸੂਲਿਆ	ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਡੀਟਰ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਕੇ 60,87,954

	ਜਾਂਦਾ। ਅੱਗੇ ਐਡਵਾਂਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ/ ਫੋਟੋ/ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ।	ਰੁਪਏ ਮੈਸਰਜ਼ WPL ਨੂੰ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁੜ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

XXXXXX

ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਲਿਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
[ਡਾਕਟਕ ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.] 439

ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2010-11

ਲੜੀ ਨੰਬਰ	ਮੈਸਰਜ਼ SPMG & ਕੰਪਨੀ, ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਰਿਪੋਰਟ	CAG ਆਡਿਟ ਮਿਆਦ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ
	ਸਾਡੀ ਫਰਮ ਮੈਸਰਜ਼ SPMG & ਕੰਪਨੀ, ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2010-11 ਲਈ ਸੁਪਰ	

	ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸਟੋਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ:	ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਡੀਟਰ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।
1.	ਜਨਵਰੀ 2011 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ 20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਵਸੂਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 29.03.2011 ਤੱਕ ਕੋਈ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। 30.03.2011 ਨੂੰ 23,93,820/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ 24,18,000/- ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ 24,180/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਹੋਇਆ। ਸਿਰਫ 24 ਲੱਖ ਰੁਪਏ (ਲਗਭਗ) ਦੇ ਵਪਾਰ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਦੇ 20 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਦੇ। 36,73,973 ਰੁਪਏ ਦੇ ਵਿਆਜ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ	ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਡੀਟਰ ਨੇ 15 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਯਾਨੀ 28.48 ਲੱਖ ਰੁਪਏ 'ਤੇ 77 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵਿਆਜ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ CAG ਆਡਿਟ ਟੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ 78 ਦਿਨਾਂ ਯਾਨੀ 28.85 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬਾਕੀ 5 ਕਰੋੜ (8.26 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਦੇ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

8.	ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਮੁਕਤ ਐਡਵਾਂਸ ਦੇਣ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ 83,34,434 ਰੁਪਏ (ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2010-11 ਲਈ ਐਨੇਕਚਰ 3 ਜੁੜੇ ਹੋਏ) ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੋਈ ਕੋਟੇਸ਼ਨ / ਟੈਂਡਰ / ਵਰਕ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁੜੇ ਚਲਾਨ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਚਿਤ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਐਡਵਾਂਸ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ/ ਫੋਟੋ/ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹਨ।	37.11 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਿਆਜ ਘਾਟਾ (28.85 ਲੱਖ ਰੁਪਏ + 8 ਰੁਪਏ... 26 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਮੈਸਰਜ਼ WPL ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਡੀਟਰ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਅਤੇ 78,39,333 ਰੁਪਏ ਮੈਸਰਜ਼ WPL ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਨੇਕਚਰ 3 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਕਾਇਆ

		ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

XXXXXX

ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2011-12 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 67 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸਿਰਫ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀਆਂ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 2012-13 ਵਿਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਿਰਫ ਬੁੱਕ ਐਂਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਅਸਲ ਆਵਾਜਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਡੀਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ CAG ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਏ ਕੇ ਮਿਸ਼ਰਾ ਜੋ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਸਨ, ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਤੱਥ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ WPL ਦੁਆਰਾ ਘਾਟੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਯੋਗ ਖਰਚਾ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

18. WPL ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ 12 ਸਤੰਬਰ 2018 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨੋਟ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ WPL ਨੇ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਖਸਤਾ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਬਕਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਕਾਏ ਵੀ ਸਨ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤਹਿਤ WPL ਨੂੰ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ WPL ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ WPL ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਸੇ ਦਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਲਿਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
[ਡਾਕਟਕ ਧਨੰਜੈ ਵਾਈ ਚੰਦਰਚੂੜ, ਜੇ.]441

19. ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਕੇਸ ਦੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਾਲੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ। WPL ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ CAG ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਸਦੀਕ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਡੀਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਤੇ CAG ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੀ ਧਿਆਨ ਪੂਰਵਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਲਿਖਤੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਪਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਭਿੰਨ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੇ ਤੱਥ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕੇ।

20. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ WPL ਨੂੰ 35 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੂਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਇੱਕ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ WPL ਨੂੰ ਕੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, CAG, ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਅਤੇ WPL ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਘ ਅਤੇ

ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਿਖਤੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪੂਰੇ ਤੱਥ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਰੋਕੇ ਅਤੇ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ।

21. ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

22. ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, WPL ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚਦੀਆਂ। 2005 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) 8398-8399 ਵਿੱਚ 2018 ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 1207-1208 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ 2005 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) 8398-8399 ਵਿੱਚ 2018 ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 1207-1208 ਵਿੱਚ IA ਨੰਬਰ 125885 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 17 ਮਈ 2018 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi